

TEMPUS MASTS 511170

Izveštaj sa sastanka održanog u rektoratu Univerziteta u Beogradu 15. decembra 2011. godine

Sastanku su prisustvovali: Lidija Radulovi , Milica Mitrovi , Nataša Simi i Milan Stan i (sa Univerziteta u Beogradu), Marina Matejevi , Snežana Stojiljkovi i Ljubiša Neši (sa Univerziteta u Nišu), Violeta Jovanovi , Dušan Ristanovi i Nada Kora (sa Univerziteta u Kragujevcu), Slobodanka Kiti , Aleksandra Popin i Žarko Barbari (sa Državnog Univerziteta u Novom Pazaru), Dragica Trivi iz Nacionalnog prosvetnog saveta, Aleksandra Šuvakovi iz Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Ivana Ceneri iz Ministarstva prosvete i nauke RS, Ljubica Pribi -Jivi i iz Udruženja poljoprivrednih škola, Ratko Jankov iz Obrazovnog foruma, Radivoje Stojkovi iz Zajednice gimnazija Srbije.

Sastanak je bio organizovan kako bi se: (1) preispitali i međusobno uskladili programi sa svih univerziteta, a prema *Zajedni kom okviru* i preporukama i sugestijama koje su se mogle uti na radionici u Nišu (da programi nisu usmereni na razvoj svih kompetencija sadržanih u *Standardima*¹, da je poželjno povećati broj poena za praksu, preispitati mogućnost uvođenja predmeta u vezi metodologije istraživanja itd.); razgovaralo i dogovaralo o sledećim pitanjima: (2) mehanizmima odabira i upisa studenata na program, (3) na inima obezbeđivanja nastavnika metodika predmeta i podrške za razvoj metodika uopšte, (4) planiranim obukama u institucijama partnera iz EU za nastavnike iz Srbije koji bi radili na master programu - retraining mission, i (5) nabavci opreme za univerzitete.

1. Preispitivanje i međusobno usklađivanje programa sa svih univerziteta

Prvi korak u radu sastojao se iz brainstorminga o tome šta želimo da postignemo našim programima, koje kompetencije kod nastavnika da razvijemo. Zajednička lista kompetencija nastala u ovom koraku izgledala je ovako:

- Ume da podstigne proces formiranja pojmova
- Ume da aktivira učenike / postepeno povećava participaciju učenika
- Stvara pozitivnu socio-emocionalnu klimu i poštuje prava dece
- Razvija kod učenika kritičko mišljenje, stvaralačko mišljenje...
- Podržava socio-moralni razvoj učenika
- Utiče na razvoj škole kao pravedne zajednice
- Uspostavlja partnerstvo sa porodicom, kolegama i zajednicom
- Kritički promišlja i istražuje praksu
- Komunikacijske veštine i timski rad
- Motivisan za posao nastavnika i ume da motiviše učenike
- Ume da planira, realizuje i evaluira nastavu polazeći od poznavanja različitih načina organizovanja nastave
- Razume obrazovne potrebe i različitost načinu učenja učenika i polazi od njih u organizovanju nastave
- Prati napredovanje učenika

¹ Dokument *Standardi kompetencija za profesiju nastavnika i njihovog profesionalnog razvoja*.

Nakon toga, svaki univerzitet imao je priliku da još jednom razmotri svoj program i eventualno obeleži izmene koje su nastale u me uvremenu (od radionice u Nišu).

Slede i korak sastojao se u tome što je svaka grupa (bilo je etiri grupa sastavljenih od prisutnih predstavnika univerziteta, dok je peta grupa bila sa injena od predstavnika ostalih partnera na projektu koji su u ovom procesu imali ulogu «kritičkih prijatelja») analizirala programe drugih univerziteta i davala komentare i sugestije šta je u tim programima mogu e promeniti, šta nedostaje i sl.

Nakon što je svaka grupa analizirala program svakog univerziteta (uključujući i i program univerziteta u Novom Sadu sa kog nije bilo predstavnika na sastanku), svaki univerzitet imao je prilike da analizira dobijene komentare, sugestije, ideje o promenama za svoj program, te i da se pripremi za kratko izveštavanje o tome šta e promeniti u svom programu i šta bi preporu ili da se izmeni u *Zajedni kom okviru*.

U toku žive diskusije, došlo se do slede ih uvida i dogovora:

- a) u svim programima ukupan broj poena za pedagoško-psihološke obavezne predmete prevazilazio je 18 ESPB dogovorenih u *Zajedni kom okviru*. Stoga je dogovoreno da se *Zajedni ki okvir* izmeni na taj način što je stajati da je potrebno minimum 18 ESPB iz ove grupe predmeta,
- b) u ve ini programa prisutni su nazivi predmeta prema akademskim disciplinama, te se mogla uti sugestija da nazivi budu više orijentisani na kompetencije. Dogovoreno je da su obe opcije mogu e, ali da je neophodno da za svaki predmet imamo ishode koji su povezani sa kompetencijama koje razvijamo programom,
- c) svi učesnici su se složili da je metodologija istraživanja vaspitano-obrazovnog rada / nastavne prakse predmet koji je veoma važan za razvoj budu ih nastavnika (ukoliko želimo da razvijamo nastavnike kao istraživa e sopstvene prakse, reflektivne praktičare) i da je u nekom smislu i nužan na master nivou studija. Stoga je dogovoreno da u svim programima ovaj predmet bude obavezan, ili bar da ova problematika bude prepoznatljiva u svim studijskim programima,
- d) postavljeno je i pitanje ujedna avanja kredita za master rad budu i da se u različitim programima kretao u rasponu od 12 do 20 ESPB. Sugerisano je da oni univerziteti u ijim programima master rad nosi 12 ESPB, ukoliko imaju mogu nosti za to, pove aju broj kredita. Dogovoreno je da se unese izmena u *Zajedni ki okvir* da je potrebno imati master rad sa minimum 12 ESPB,
- e) tako e u vezi master rada, postavljeno je pitanje njegove prirode. Svi su se složili da master rad treba da predstavlja istraživanje nekog problema vezi sa psihološkim, pedagoškim, didaktičkim i/ili metodološkim aspektima rada nastavnika, te je još jednom naglašeno da komisija za vrednovanje rada mora biti interdisciplinarna,
- f) u vezi sa stavkama pod c), d) i e), data je sugestija da se predmet koji se odnosi na metodologiju istraživanja veže za izradu master rada (u smislu studijsko-istraživa kog rada), odnosno da rad studenata na tom predmetu bude u funkciji izrade plana istraživanja i sprovo enja istraživanja za master rad. Na taj način, broj poena za master rad bi mogao da ostane 12, a da se zapravo na njemu radi u okviru još jednog predmeta. Pored toga, time bi se pove ala i funkcionalnost metodološkog predmeta, odnosno studentima pružila ve a pomo i podrška u osmišljavanju i realizovanju istraživanja za master rad.

Dogovoreno je da tim Univerziteta u Beogradu **do 25. decembra 2011. godine** pošalje izmenjen *Zajedni ki okvir*, kao i da u me uvremenu svi univerziteti rade na svojim materijalima za akreditaciju kako bi priveli ovaj posao kraju do kraja ove godine.

2. Mehanizmi odabira i upisa studenata na program

Dogovoreno je da uslovi upisa budu ujedna eni na svim univerzitetima.

Dogovoreno je da svi univerziteti pošalju svoje predloge kriterijuma za upis studenata **do 15. januara 2012. godine.**

3. Na ini obezbe ivanja nastavnika metodi kih predmeta i razvoja metodika

Dragica Trivi je prezentovala predlog radne verzije silabusa za metodiku.

Dogovoreno je da ona pošalje ovaj predlog svim predstavnicima univerziteta.

Svi prisutni su se složili da postoji problem nepokrivenosti nekih oblasti metodikama, odnosno da ne postoje metodi ari za sve grupe školskih predmeta. Sugerisano je da je neophodno na razvijanju metodika i metodi ara raditi timski i dogovarati se oko silabusa predmeta i na inima rada. Predstavnici Univerziteta u Beogradu najavili su da planiraju takav jedan sastanak na kome bi se okupili metodi ari i potencijalni metodi ari ve za narednu nedelju.

4. Obuke u institucijama partnera iz EU za nastavnike iz Srbije koji bi radili na master programu

Dogovoreno je da predstavnici svih univerziteta **do 15. januara 2012. godine** pošalju predloge u kojim oblastima i za koje nastavnike postoji potreba obuke na partnerskim institucijama iz EU.

Dogovoreno je da prednost treba dati nastavnicima metodika i potencijalnim nastavnicima metodi kih predmeta.

Dogovoreno je da predstavnici univerziteta razmotre koliko sredstava prema revidiranom budžetu projekta imaju za ovu aktivnost (*retraining mission*), te da prema tome planiraju broj ljudi (ra unaju i da e dužina trajanja obuke biti oko nedelju dana, kako je dogovorenu u Nišu).

5. Nabavka opreme za univerzitet

Milena Dimitrijevi , administrativni koordinator projekta, podelila je predloge konfiguracija kompjutera sa cenama svim univerzitetima. Ona je pri tom objasnila da univerziteti mogu da predlože svoje konfiguracije (dekstop ra unara ili manjeg broja laptopova, prema sugestiji u evaluaciji od strane *EACEA* Evropske komisije), kao i da

mogu da predlože nabavku druge opreme (uz obrazloženje svrhe nabavke te opreme u kontekstu ciljeva *MASTS* projekta). Ove predloge univerziteti mogu da dostave **do 29. decembra 2011. godine.**

6. Razno

Milena Dimitrijević, administrativni koordinator projekta, obavestila je prisutne da će dobiti objašnjenje i tabelu kako da izveštavaju o utrošenim sredstvima.

Ona je naglasila da je neophodno da se **do 15. februara 2012. godine** opravdaju svi troškovi nastali u 2011. godini.